

Gorm Rasmussen

Journalist

Fotos:
Finn John Carlsson

'Pludselig var det, som så jeg mit øje indefra'

PATIENT
HISTORIE

Som forfatter er man ilde stedt, hvis man rammes på synet, men med et øje går det endda

Da Bent Vinn var 11 år, fik han briller. Sådan lidt hinkestenagtige. Det var dengang i gamle dage, hvor briller var redskaber og i hvert fald ikke lignede pynt. 'Jeg var virkelig ikke glad for at gå med dem. Jeg husker, hvordan et par af mine kusiner en dag kom op til mig i skolen og sagde, *sikke nogle pæne briller du har*, og det var tydeligvis noget, de havde fået at vide derhjemme, de skulle sige'.

Men det var i øvrigt ham selv, der havde fundet ud af, at han havde brug for dem. Skønt han ikke var særlig glad for fodbold, fulgte han nemlig altid med ned på banen bare for at være sammen med kammeraterne, og så en dag opdagede han, at de andre kunne se, hvem der havde bolden. Det kunne han ikke selv.

Det fortalte han selvfølgelig, og det blev hørt. Han fik briller med det samme. Klogt. For han skulle siden vise sig ikke blot selv at have glæde af dem som en god læser, men også glæde mange andre ved at blive en af vore bedste nulevende skønlitterære forfattere.

Brillerne blev altså godt anvendt. Men for et par år siden, i 2013, hvor han lige havde afleveret sin seneste roman 'Den svævende Tankpasser' til Gyldendal, fik han en meget alvorlig besked fra sit syn. Han sad i en taxa på vej hjem fra et almindeligt helbredstjek på Næstved Sygehus, da han pludselig oplevede, at der var en rødlig tåge for hans højre øje. 'Og jeg kunne ligesom se mit øje indefra'.

Det viste sig at være en nethindeløsning. Og den var kompliceret. Han skulle gennem fire operationer og kom under behandling af fire af landets bedste øjenkirurger. Han oplevede som indlagt virkeligheden for andre i samme situation, men med andre professioner, før han kunne erklæres rask.

'Jeg fik også en linse indopereret, da jeg havde grå stær, men det var nethinden, der gav problemer. De løftede den på plads med silikoneolie gennem flere uger for at få nethinden til at fæstne sig til årehinden. Men det ville den ikke. Tre gange prøvede de.

Fjerde gang brugte de laser, og det virkede. Nu, for ikke så længe siden, fik jeg så sidste operation for øjenvipper, der voksede indad bag det nederste øjnlåg. Dem plejede jeg at få fjernet med pincet, men denne gang var der så mange, at det kradsede på øjeæblet; de blev også fjernet med laser.

Bent Vinn har en særlig nøgtern fortrøstningsfuldhed, når han taler om disse ting – lidt på samme vis, som man møder i hans bøger, der alle er monologer, det vil sige fortællinger lagt i munden på fortællingens hovedperson, som en nøgtern, lige ud ad vejen beretning, med et skarpt øje på virkeligheden omkring sig.

Bent Vinn

Netop øje. Man ser det, han skriver; men han skriver ikke for eller med øjet, men med øret, fortæller han 'Jeg tror ikke, jeg nogensinde har beskrevet en himmel. Jeg skriver aldrig om vejret. Og jeg kan bedre lide regnvejr end solskin, hvis det skal være'.

Når man kan se, hvad Bent Vinn skriver, er det altså fordi, der er noget, man synes at genkende, men den genkendelse er noget, monologens stemme får en til at føle. Det kræver en særlig tone af en forfatter for at lykkes; og den har han. Den er fra Vendsyssel, fra landet og under jævne kår. Fordringsløst fortrøstningsfuld, måske lidt sammenbidt, men først og fremmest realistisk. Virkeligheden drager ikke på eventyr. Det skal nok gå det hele, men kun fordi det skal.

Bent Vinn skriver sin ugentlige klumme i Information. Det tager en søndag. Han er lige fyldt 65, og han kan med pension og livsvarig kunstnerydelse, bibliotekspenge og sin journalistik klare sig, og det ville han også have kunnet endda, hvis han pludselig stod en dag og ikke længere kunne se at skrive.

Det var en tanke, der optog ham meget i svære stunder under sygdomsforløbet.

'Men tænk på en håndværker eller kirurgen, som hverken kan operere eller læse faglitteratur, en psykiater eller en oversætter. Jeg har jo stadig mit raske øje, og så kunne jeg jo diktere eller tale mine bøger ind på bånd, hvis det skulle gå helt galt. Det er der jo mange, der har gjort'.

Han hørte lydbogen med William Heinesens 'De fortabte Spillemand', mens han var syg. Og i sin ungdom har han arbejdet på blindbiblioteket, så han kendte til den virkelighed, han kunne risikere at gå ind i. Sådan sad han og tænkte

beroligende for sig selv, men han oplevede jævnligt angst, bølger af angst, nede fra og op, angst for at miste synet på det raske øje.

'Jeg begyndte at øve mig i at klare mig med et øje. Vi havde engang en nabo, som havde en trebenet hund. Det havde den affundet sig med og su-sede rundt uden at tænke på, at man egentlig skal have fire'.

'Jeg gik også på apoteket for at købe en sørøver-klap til det raske øje for se, hvor meget jeg kunne se alene med det syge øje! Jeg kunne stadig

se computerskærmen, men jeg kunne ikke længere læse håndskrift'. Og håndskriften er han afhængig af. Han skriver med fyldepen, en stor slubbert af en Mont Blanc, som han fik af sine fire døtre og sin kone, da han fyldte 60. Klummerne, journalistikken går han lige til og trykker af på computeren, men håndskriften har en intimitet, som er gavnlige, ja nødvendig for processen med at skrive fiktion. Og det er nu udelukkende det venstre, raske øjes terræn.

Så han lagde sørøverklappen fra sig og ventede. Alting har nu vendt sig til det bedste. Foråret 16 er fuld af lys. Så det kunne meget nemt ende med, at en ny roman ligger på bordet fra Bent Vinn, selv om han siger, at han ikke orker.

En af lægerne sagde til mig, da jeg spurgte om prognosen for synet på højre øje, når nethinden endelig sad helt fast, 'mmm, det bliver som at kigge ud af et badeværelsesvindue efter et brusebad, ruden er dugget'. Klar besked, og det passer, erkender han.

Hans grundstemning nu er taknemmelighed. Og det raske øje er han obs. på. 'Det har tabt dybde, synes jeg. Det er lidt ligesom at se på et foto, og jeg bryder mig ikke om at køre bil mere, selv om jeg godt må. Jeg tror ikke, jeg sætter mig bag et rat igen, med mindre det er højst nødvendigt'.

Avisskriveriet bliver han dog ved med – en ugentlig omgang skældud til alle sider og nogle snusfornuftige betragtninger, som sætter gang i eftertanke... ■

Cezin® pluz

Cezin® pluz er et dansk kosttilskud med vitaminer og zink, som hjælper til at opretholde et normalt syn

1 tablet indeholder:

- 125 mg C-vitamin
- 75 mg E-vitamin
- 20 mg zink
- 2,5 mg lutein
- 0,5 mg zeaxantin
- 0,5 mg kobber

Cezin® pluz fås direkte hos AMWO og udvalgte optikere.

Information og bestilling:

Tlf: 40 48 18 36

Netbutik: cezin.dk

Mail: kontakt@amwo.eu

AMWO